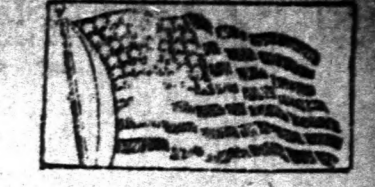

blíak
be csak egy ut...
RY JÁNOS
MBLER STREET,
ELAND, OHIO
378 80 81 82 85 87

SZABADSÁG

LIBERTY

Beolvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csalága, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Naplap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer.
NÓ. 281. SZÁM. THIRTIETH YEAR. Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Hétfő, 1918. december 1. HARMINCADEK ÉVFOLYAM. EGYES SZÁM ÁRA 2 ÖNT.

FENYEGETŐ A MEXIKÓI HELYZET

MEGFENEKLETTEK A BÉKETÁRGYALÁSOK A BÁNYÁK DOLGÁBAN

A kompromisszumos ajánlatok elvetése nyomán a washingtoni tárgyalásokat bizonytalan időre elhalasztották. — A kormány szigorú intézkedésekre készül mindkét harcso tábor ellen.

WASHINGTON, nov. 28. — Ami a tegnapi fejlemények után várható volt, az ténylegesen be is következett. Ugy a bányások, mint a bányatulajdonosok visszatartották minden közvetítő ajánlatot és a bérkonferenciát egyszerűen beszüntetve, elhagyták Washingtonot, hogy otthon, a szénvidékeken vívják meg a maguk harcait.

Az utolsó ütés egyike volt a legviharosabbaknak, ami a kormány ajánlata után várható is volt. A bányatulajdonosok egyhanguan úgy határoztak, hogy a maguk részéről elfogadják a kormánynak az ajánlatát, és megadják a tizenégy százalékos béremelést, úgy, ahogyan azt Garfield fűtőanyagbiztos kiadványa, azonban a bányások egyáltalán nem voltak hajlandók ezt elfogadni.

A bányások viszont úgy határoztak, hogy ők a Wilson munkügyi miniszter által ajánlott 31 százalékos béremelésbe hajlandók beleegyezni, azonban ezt Garfield bányatulajdonosok tagadták meg, ami szintén várható volt. Garfield tegnapi kijelentései nyomán, aki tudvalegyen odanyilatkozott, hogy az esetleges béremelés dacára is fennmaradnak a jelenlegi szénárak és a béremelés a kormány nem fogja a közönség nyakába varrni engedni.

WASHINGTON, nov. 28. — Amerika a háború előtti eszméket szeretné feleleveníteni és habozik, hogy az új gazdasági és társadalmi kialakulásokat elfogadják — ezt a kijelentést tette tegnap J. A. E. Verkade, a hollandi alkalmazások kiküldöttje, a munkásokonferecia utolsó ülésén.

WASHINGTON, nov. 28. — "Azokban a régi időkben nem térhetünk vissza — folytatta — utban vagyunk valami új felé, s az a rendezkedés amelyről az utolsó öt esztendő alatt állandóan szó volt, másként nem érhető el, csak úgy, ha a régi eszmékkel szakítunk és belátjuk, ami előttünk van."

A negyven országának a delegátusai, akik a konferencián résztvettek, mind azon a véleményen vannak, hogy a munkásokonferecia, amely ma délután ér véget, nagy eredményei vannak.

Voltak ugyan, mint Verkade is, akik elítélik, hogy az amerikaiak nem figyelnek teljes lélekkel az eseményekre.

"Itt volt ez a nemzetközi munkásokonferecia, amely a dolgok legmélyével, az események és kialakulások alapjával foglalkozott. Az a kérdés, akarunk-e az amerikaiak résztvenni a felszabadítás munkájában, amely hivatva van arra, hogy egyenlősébe hozza a világot? Nem, Amerika ignorálja a dolgokat." A szónok végül figyelmeztette az Egyesült Államokat, hogy neki is a haladás útjára kell lépnie, amelyre már majdnem minden ország rálepett.

A KORMÁNYNAK BÉKESZÉRE VÁRNAK.
A bányatulajdonosok különben azt a kormányt fejezték ki, hogy a kormány minden tekintetben támogatni fogja őket, ha a bányáikat újból működésbe vonni akarják, annál is inkább, mert hiszen ők hajlandók voltak elfogadni a kormány béremelési ajánlatát. Szerintük elegendő a sikerült egész a rendelkezés ötven százalékos biztosítónak a széntermelését. Azt mondják, hogy ők nagy áldozatot hoznak akkor, amikor kijelentik, hogy hajlandók a saját profitjuk kárára megfizetni a kormány által kívánt tizenégy százalékos béremelést, viszont azt mondják, hogy ez a béremelés annyira lecsökkentené a profitot, hogy egyes bányák ezért lezárni lennének kénytelenek és így ez a béremelés vég eredményében a termelés csökkentésével járna.

A new yorki Wall Street Journal közli, hogy a német nemzeti tanács előtt megjelent kormánymegbízottak bejelentése szerint a jelenlegi német államadósság 40,800,000,000 dollár, amely összeg 1920 áprilisában el fogja érni az 51,000,000,000 dollárt.

ULTIMÁTUMMAL FENYEGETIK MEG A ROMÁNOKAT

Amennyiben eleget nem tesznek az ultimátumnak, a román konzul azonnal kikapja az utlevelét.

A románok bünlajstromával torkig vannak a szövetségesek is.

WASHINGTON, nov. 28. — Amennyiben a románok eleget nem tesznek a békekonferencia legfelsőbb tanácsa által nemrég hozták küldött ultimátum követeléseinek, az Egyesült Államok kormányja el van határozva arra, hogy azonnal kiadja az utlevelét az itteni román követnek és azonnal hazahívja Vopicka bukaresti amerikai követet.

Mint hírlik, a többi szövetséges államok ugyanígy fognak eljárni Romániával szemben azért, hogy ezt az országot engedelmességre kényszerítsék. Az is bizonyos, hogy szükség esetén erre a célra fegyveres erőt is fognak használni, azonban erre a pontra vonatkozóan még döntés eddig nem történt.

A szövetséges kormányoknak a következő három főpanasz van a románokkal szemben:

1. A románok nem engedték meg azt, hogy a szövetségesek megbízottai letérhessenek a foglalt területek a rablott holmikat, a lokomotívoktól kezdve egészen a gazdasági eszközökig, amelyeket a románok Magyarország okkupációja idején "elrejtettek" és amelyeket Romániába elszállítottak.

2. A románok nem engedelmessétek a szövetségesek albeli parancsának, hogy az Orszórszágától elvett területeket, vagyis Bessarabiát nagyrészt ne úgy kezeljék, mint el foglalt és birtokba vett terület. A románok a szövetséges parancs dacára is katonailag megszállva tartják a területeket, ott a román jogot alkalmazták és a legfelsőbb tanács tiltakozására rendezkednek be.

3. Nem hajlandók aláírni az osztrákokkal kötött békeszerződést, amelynek a záradékában tudvalegyen intézkedések vannak a nemzetiségi kisebbségek jogainak védelmére is.

E mellett még számos kisebb panasz is van, amely mind a román imperialista terjeszkedés, s így a pénzügyi helyzet, amely nemcsak Bessarabiában és Magyarországon, hanem az egész Balkánon megnyilvánul és amely kutyába sem veszi a szövetségesek utasításait.

FIGYELMEZTETÉS ANGLIÁNAK.
Az ausztráliai tengerészeti miniszter szerint aszárazson kell tartani a pulkaport.

MELBOURNE, Ausztrália, nov. 28. — Sir Joseph Cook, tengerészeti miniszter beszédet tartott Alburyben s ez alkalommal úgy nyilatkozott, hogy "Nagy Britanniának nem volna szabad szemet hunyni azok előtt a javaslatok előtt, amiket Japán és Amerika tesznek az új Csendes tengeri politikájuk érvényesítéséért."

"Bár én szívesen lennék megfogorog a Nemzetek Ligáját, — mondotta Cook, — azt hiszem, hogy Nagy Britanniának szászorán kell tartania a pulkaport."

Órák hosszat sör folyt a csatornában...

Illinois Állam Zion City városában hivatalosan is kivégezték a sört.

Huszonnyolcezerszázötvennégy üveg, valódi hamisítatlan sört öntött a városi csatornába, az elmulat héten az illinois Zion City. A sört Wisconsinban gyártották és onnan került a szép nevű városkába, melynek hatósága azonnal elfoglalta és elrendelte, hogy a legnagyobb nyilvánosság mellett öntsék a csatornába. Ez az eljárás elrettentő példa akar lenni minden bünsz lélek előtt, aki arra vetemedik, hogy sörrel fertőzze meg a becsültes városot.

SÜRGŐS A TÖRÖK HÁLAADÁS NAPJA BÉKESZERZŐDÉS, WASHINGTONBAN

Törökország forradalom előtt. A kormánynak nincs hatalma az ország belsején.

A törökök azt szeretnék, ha Amerika vállalná a mandátumot.

KONSTANTINÁPOLY, nov. 28. — A török kormány tudvalegyen azt a kérelmet intézte a békekonferencia legfelsőbb tanácsához, hogy a lehető leg sürögöbben intézzék el a török békeszerződésnek a dolgát. Ezt a kérelmet azzal indokolja a portai, hogy Törökország valóságos forradalom előtt áll és meg kell, hogy hamarosan teljes lesz az anarchia és nem lesz olyan kormány, amely a békeszerződés dolgát elintézhette.

Ezzel egyidejűen a nagyvezír felhívást boesájtott ki a vidéki kerületekhez, hogy sietessék a parlamenti választásokat, hogy az országgyűlés hamarosan összehívasson és intézkedhessen a békeszerződés dolgában.

Az ország belsejében a jelenlegi kormánynak nincsen hatalma. Adót nem tud szedni és így a pénzügyi helyzet egy szerűen kétségbeesett. Ez a pénzügyi helyzet annak az országnak a karibaiba juttathatja Törökországot, amely gyorsabb és nagyobb költséggel fog felajánlani. Az itteni idegen településeknek fogalmuk sincs arról, hogy a helyzet hogyan is fog kialakulni, míg a törökök maguk azon igyekeznek, hogy Amerikát rávegyék a mandátum elfogadására. E célra nagy sajtókampanyót terveznek az Egyesült Államokban.

A jelenlegi helyzet és a szövetségeseknek egymásközti féltékenysége csak a nacionalista pártot erősíti, amely már most is fegyveres felkeléssel fenyegetik arra az esetre, ha az országot feldarabolni akarják.

AZ ÚJ KORMÁNY KÖTELEZETTSÉGEI A MAGYAR NÉPEL.

Igazságos feltételeket szabnak a szövetségesek a Huszár-kormány előismerése ügyében. — Szabadság és demokrácia.

Károly még mindig Magyarország törvényes királyának "tekinti magát".

BUDAPEST, nov. 24. — Az új magyar kormány megkezdte hivatalos munkálkodását. Huszár Károly kézhezvette már a szövetségesek jegyzékét, melyben kijelentik, hogy nincs kifogásuk a jelenlegi kormány ellen és hajlandók majd, annak idején, tárgyalásba boesájközni vele. Sir George Clark, a legfelsőbb tanács rendkívüli követe kijelentette, hogy a szövetségesek mindaddig, amíg az általános választások lezajlanak, hivatalos összeköttetésben maradnak a Huszár-kormánnyal.

Sir George Clark közölte a kormánnyal, hogy az előmerést a következő feltételekhez kötik a szövetségesek:

1. A kormány gondoskodik a választások szabadságáról.

2. A kormány gondoskodik arról, hogy rend legyen az ország belsejében.

3. A jelenlegi ideiglenes határozat tiszteletben tartja a kormányt.

4. Egyenlő jogot biztosít minden magyarországi polgárnak.

5. Biztosítja a sajtószabadságot és a véleményszabadságot.

6. A választások szabad demokrácia alapon történnek és megfelelő biztonsági intézkedésekről gondoskodik a kormány.

A mai napon kezdődött el Magyarországon, a leltűt vöröuralom büntőinek tárgyalása. A rengeteg vádlott közül, Cserny József, a hírhedt Lenin-fiúk parancsnoka, került sorra.

A vöröök hóhérsja azonnal védekeznek, hogy ő csak "kötelenség" teljesítette. Az elhangzott vádak legnagyobb részét tagadja és kijelentette, hogy a kivégzés végrehajtására, Kun Béla hivatalosan utasította.

A Magyar Ügyvédi Kamara tagjai megtagadták Cserny védelmét és így a bíróság hivatalból nevezett ki ügyvédet Cserny védelmére.

Megbízható híradások újságolják, hogy a közeli napokban ki vonulnak Szeged városából a francia seregek és Horthy tengeri erők foglalkozni el helyükre.

BERLIN, nov. 26. — Windischgrätz Lajos herceg, a berlini Lokál Anzeiger tudósítója elöli kijelentette, nem hiszi, hogy bárki vállalkozás a jelen helyzetben arra, hogy elfoglalja a magyar trónt. Magyarországon olyan helyzetbe került, hogy senki sem vágyózik király lenni, de ha a szövetségesek hajlandók a király elismerésére, úgy az a király nem lehet más, mint Károly.

Windischgrätz herceg kijelentette, ha a magyar nemzetgyűlés Károlyt választja meg királynak, úgy ő meghajlik a "nemzet óhajának" előtt és elfogadja a koronát.

"Károly király sohasem mondotta le és még mindig Szent István hercegei országának törvényes királyának tekintette magát" — fejtette be kijelentését a herceg.

MENEKÜL AZ ELNÖK OBREGON TÁBORNOK FEGYVERESEI ELŐL

Forradalmi kitérősek a mexikói közlésség fővárosában. — Obregon és Carranza párharcra. — Ultimátumot készít az amerikai kormány Mexikónak. — Nem boesájtják szabadon Jenkint.

SAN ANTONIO, Tex., nov. 28. — A határról az az értesítés érkezett, hogy Mexico városában véres küzdelem alakult ki Obregon és Carranza hívei között.

Carranza elnök, hogy megmenesse életét, Queretaroba menekült. Az eddigi hírek szerint a Carranza-féle seregeket Pablo Gonzales tábornok vezényli a harcokban.

Obregon, aki egyidőben a Carranza kormány hadügyminisztere volt, kijelentette, hogy a júliusban esedékes választások alkalmával elnökévé jelölteti magát. Carranza ezzel szemben kijelentette, hogy ő nem pályázik az elnökségre.

E pillanatban nem érkeztek még jelentések arról, mi adotta okot Mexico Cityben a nyúl fegyveres kitérősekre, de Washingtonban nem kellett különösebb meglepetést az esemény híre. Csak annyit mondtak, ha a hírek megfelelnek a tényeknek, úgy valamivel hamarabb kezdődhet meg a küzdelem, mint amilyen időpontra a hivatalos körök várták Washingtonban.

A mexikói válságról nem nyilatkoztak hivatalosan, de általában beszélnek, hogy az Egyesült Államok következő lépése az lesz, hogy hivatalos ultimátumot küld Mexikónak.

WASHINGTON, nov. 28. — A mexikói kormány jegyzékileg választott az amerikai kormány által küldött szigorú hangú jegyzékre, amelyben az amerikai kormány a Pueblóban foglalt levő Jenkins konzul ügyvivőnek a szabadonboesájtást követelte. Carranza jegyzékben megtagadja a szabadonboesájtást és a fogvatartás igazolására jogi érvekkel tesz fel.

A washingtoni külügyminiszterium ma vette kézhez a válsájjegyzéket, azonban semmi néven nevezendő hivatalos kijelentést sem volt hajlandó tenni arra vonatkozóan és kijelentésem jelezte azt, hogy a következő lépése milyen irányba lesz.

A mexikói jegyzék, amely a hírszerint, magának Carranzának a felügyelete alatt készült főszöveget az a mexikói kormány nem rendezheti el a letartóztatott konzul ügyvivőnek a szabadonboesájtást mindaddig, amíg emat kifizetésé a békére vonatkozólag az ügye valamelyik mexikói állam polgári bíróságának döntése alá tartozik. Egyben kijelenti, hogy a sok halogatózás károsítja az amerikai kormánynak vonatkozó követelése példátlan a nemzetközi jog történetében.

Kiemeli a jegyzék, hogy a konzul elfogatása a mexikói büntetőtörvények alapján történt, még pedig az "ugyanazért megelozó fogvatartás" jogán. Ez a rendelkezés a kifizetés megtagadása alapján a szerződést aláírják. Akkor nyolc napon belül a hadifoglyok mehetnek. Végül, a legfelsőbb tanács nevében, a további közeledelmekért Clemenceau Nemzetországot teszi felelőssé.

30.000 ÚJ MILLIOMOS.
Egy tekintélyes chicagói bankár állítását szerint a háború 30,000 új millióst produkált az Egyesült Államokban, akik a hadifelszerelés gyártásából szereztek vagyunk legnagyobb hasznot.

MAGYAR ORVOS
Ernő magyar orvos
összes orvosi tudomány.
Címe: 1858 GRAND
St. Ill. — Regdel: d. e.
D. u. 6-tól 8-ig. Va-
10-től 12-ig. Telefon: 311

Sloan's
Liniment nélkül.
Ez a liniment 38 év óta
létezik. Ma, népszerűbb
Ennek csak egy ma-
ket — eredményt hoz-
nékül használandó, be-
része, enyhülés hoz-
ások, sciatic, ités,
zomrandulás, hátfájás,
külső fájdalom és át-
. Nem nagy piszkot,
mókat a bőrön.

Liniment 38 év óta
létezik. Ma, népszerűbb
Ennek csak egy ma-
ket — eredményt hoz-
nékül használandó, be-
része, enyhülés hoz-
ások, sciatic, ités,
zomrandulás, hátfájás,
külső fájdalom és át-
. Nem nagy piszkot,
mókat a bőrön.

Liniment 38 év óta
létezik. Ma, népszerűbb
Ennek csak egy ma-
ket — eredményt hoz-
nékül használandó, be-
része, enyhülés hoz-
ások, sciatic, ités,
zomrandulás, hátfájás,
külső fájdalom és át-
. Nem nagy piszkot,
mókat a bőrön.

Liniment 38 év óta
létezik. Ma, népszerűbb
Ennek csak egy ma-
ket — eredményt hoz-
nékül használandó, be-
része, enyhülés hoz-
ások, sciatic, ités,
zomrandulás, hátfájás,
külső fájdalom és át-
. Nem nagy piszkot,
mókat a bőrön.

Liniment 38 év óta
létezik. Ma, népszerűbb
Ennek csak egy ma-
ket — eredményt hoz-
nékül használandó, be-
része, enyhülés hoz-
ások, sciatic, ités,
zomrandulás, hátfájás,
külső fájdalom és át-
. Nem nagy piszkot,
mókat a bőrön.

Liniment 38 év óta
létezik. Ma, népszerűbb
Ennek csak egy ma-
ket — eredményt hoz-
nékül használandó, be-
része, enyhülés hoz-
ások, sciatic, ités,
zomrandulás, hátfájás,
külső fájdalom és át-
. Nem nagy piszkot,
mókat a bőrön.

Liniment 38 év óta
létezik. Ma, népszerűbb
Ennek csak egy ma-
ket — eredményt hoz-
nékül használandó, be-
része, enyhülés hoz-
ások, sciatic, ités,
zomrandulás, hátfájás,
külső fájdalom és át-
. Nem nagy piszkot,
mókat a bőrön.

Liniment 38 év óta
létezik. Ma, népszerűbb
Ennek csak egy ma-
ket — eredményt hoz-
nékül használandó, be-
része, enyhülés hoz-
ások, sciatic, ités,
zomrandulás, hátfájás,
külső fájdalom és át-
. Nem nagy piszkot,
mókat a bőrön.

Liniment 38 év óta
létezik. Ma, népszerűbb
Ennek csak egy ma-
ket — eredményt hoz-
nékül használandó, be-
része, enyhülés hoz-
ások, sciatic, ités,
zomrandulás, hátfájás,
külső fájdalom és át-
. Nem nagy piszkot,
mókat a bőrön.

Liniment 38 év óta
létezik. Ma, népszerűbb
Ennek csak egy ma-
ket — eredményt hoz-
nékül használandó, be-
része, enyhülés hoz-
ások, sciatic, ités,
zomrandulás, hátfájás,
külső fájdalom és át-
. Nem nagy piszkot,
mókat a bőrön.

Liniment 38 év óta
létezik. Ma, népszerűbb
Ennek csak egy ma-
ket — eredményt hoz-
nékül használandó, be-
része, enyhülés hoz-
ások, sciatic, ités,
zomrandulás, hátfájás,
külső fájdalom és át-
. Nem nagy piszkot,
mókat a bőrön.

Liniment 38 év óta
létezik. Ma, népszerűbb
Ennek csak egy ma-
ket — eredményt hoz-
nékül használandó, be-
része, enyhülés hoz-
ások, sciatic, ités,
zomrandulás, hátfájás,
külső fájdalom és át-
. Nem nagy piszkot,
mókat a bőrön.

Liniment 38 év óta
létezik. Ma, népszerűbb
Ennek csak egy ma-
ket — eredményt hoz-
nékül használandó, be-
része, enyhülés hoz-
ások, sciatic, ités,
zomrandulás, hátfájás,
külső fájdalom és át-
. Nem nagy piszkot,
mókat a bőrön.

Liniment 38 év óta
létezik. Ma, népszerűbb
Ennek csak egy ma-
ket — eredményt hoz-
nékül használandó, be-
része, enyhülés hoz-
ások, sciatic, ités,
zomrandulás, hátfájás,
külső fájdalom és át-
. Nem nagy piszkot,
mókat a bőrön.

Liniment 38 év óta
létezik. Ma, népszerűbb
Ennek csak egy ma-
ket — eredményt hoz-
nékül használandó, be-
része, enyhülés hoz-
ások, sciatic, ités,
zomrandulás, hátfájás,
külső fájdalom és át-
. Nem nagy piszkot,
mókat a bőrön.

Liniment 38 év óta
létezik. Ma, népszerűbb
Ennek csak egy ma-
ket — eredményt hoz-
nékül használandó, be-
része, enyhülés hoz-
ások, sciatic, ités,
zomrandulás, hátfájás,
külső fájdalom és át-
. Nem nagy piszkot,
mókat a bőrön.

CLEVELANDI HIREK

TÖRVÉNYTELEN A SZTRAJKTÖRÖK LETARTÓZTATÁSA.

WESTENHAVER SZÖVETSÉGI BÍRÓ ELITÉLI DAVIS POLGÁRMESTER ALLÁSFOGLALÁSÁT A SZTRAJKTÖRÖK IMPORTÁLÁSA ELLEN.

Smith rendőrfőnök kijelentette, hogy nem törődik a szövetségi bíró rendelkezésével. — Davis polgármester engedelmesebben fog a bírói parancsra, ha hivatalos uton kapja azt.

Davis polgármesternek az a rendelete, hogy sztrajektörök ne engedjen a rendőrség importálni Clevelandba, nem teszik az acélélelmiszereknek s minden követ megmozgatnak, hogy érvénytelenítsék. Két bíró már jogtalanul minősítette s most Westenhaver szövetségi bíró tört pálcát föléte.

Westenhaver bíró "törvénytelennek, az amerikai polgárjogok figyelembe nem vévének" minősítette a polgármester eljárását abban a döntésében, amit a rendőrséghez intézett megtiltva azt, hogy a jövőben mint gyanus egyének elfogadják és deportálják azokat, akik a városba jönnek, hogy az acélgyárakban munkát vállaljanak.

Smith rendőrfőnök kijelentette, hogy a bírói parancsra a város polgármestere továbbra is folytatja a sztrajektörök végett érkező idegenek deportálását. Davis polgármester azonban másképp gondolkozik. "Ha van bírói rendelet, a mely megtiltja nekünk, hogy az importált sztrajektörököt össze-

GARÁZDÁLKODNAK A BANDITÁK.

Négy utonálló revolverral kényesített egy autómobil tulajdonosa, hogy rabló körútra vigye őket. — A város minden részében dolgoztak a banditák.

A hidegek beköszönteével a banditák vakmerőbbek lesznek. Ez máris tapasztalható, amennyiben minden éjjel egész sereg utonállás, betérés, rablás történik.

Pénteken kora hajnalban négy bandita revolvért fogott Robert Hoppingert, amint autómobilján el akart indulni hazafelé. A megszeppent fiatal embert arra kényszerítette a négy bandita, hogy rabló körútra vigye őket. Hoppinger, aki a 1612 Clifton Boulevard lakik s a Hoppinger-Bookbinder Company könyvtörő cég elnökének a fia, egyik barátjánál volt látogatásban Lakewoodban a Brookley avenuen. Hajnali fél 2 órakor találkoztak a félelmetes társasággal. Elhajtották vele a Crocker-féle gyűjteményházhoz a Detroit és Westwood avenuera, de azt zárva találták. Ekkor a Detroit és Orchard Grove ave. sarkára irányították, ahol felvették egyik cimborájukat. Mivel az utcák néptelenek voltak s áldozat nem akadt, elhatározták, hogy soffőruket rabolják ki. El is vették a fiatal ember 30 dollárját. Ezután arra kényszerítették Hoppingert, hogy vigye őket a Couler-féle restaurántra, a Sloane és Detroit Ave. sarkára. Itt 45 dollárt, egy aranyórát és láncot zsákmányoltak két vendégtől, Joseph Heldtől és Charles Milnertől, majd a tulajdonost kezdték kizsebelni. Eközben Hoppinger belesurrant a telefonbódába és felhívta a rendőrséget. Amikor azonban a banditák megérkeztek a banditák elhagyva az autómobil, elmenekültek.

A rendőrségnek más rablások is jelentettek. Robert Carey, aki 2945 E. 37th streeten lakik, két társával igyekezett hazafelé. Utókában két férfi, akik detektívnek adta ki magát, megállították őket s követelték, hogy engedjék megmozni magukat. Carey ellenszolgált, mire a banditák megszurkálták a két utonállót később letartóztatták és börténbe, valamint utonállás vádjá alatt bekísérték a rendőrségi fogházba. Michael Buckweht, aki a 622 Hamilton avenuen lakik, tíz néger tartóztatta fel s fosztotta meg órájától, valamint 19 dollárjától. Nemi senátiót kellett, a mikor a japánok képviselőjét, Mr. Midzutani, bemutatatták a két kínai delegátusnak. A két ellenséges faj fia igazi keleti udvariassággal és nyugalommal üdvözölték egymást és néhány pernyi beszélgetés után mosolygva váltak el. Ők voltak egyedül az ügynevezett exotikus fajúbeliek, minthogy az indiánok, negerek és hinduk nem voltak képviselve, de azért az ethnographus vagy a rajzoló művész igen érdekes megfigyeléseket tehetett volna a különféle phisognomiákról, bár természetesen valamennyien nyugati öltözetet viseltek, többnyire cilindert, fekete kabátot és lakcipőt. A sídó faj képviselői között föltűnt két mongol, akiket a város maga utonállás vádjá alatt bekísérték a rendőrségi fogházba. A város maga utonállás vádjá alatt bekísérték a rendőrségi fogházba.

JÖN A LUXEMBURG GRÓFJA.

HOLNAPHOZ EGY HÉTRE KERÜL SZINRE EZ A POM-PAS LEHAR OPERETT.

Palásthy Sándor színtársulata előadást ígér. — A jegyek erősen fognak.

Cleveland színházlátogató magyar közönsége szeretne már egy olyan operettben gyönyörködni, mint amintől oly sokat látott a múlt évi színházi idény folyamán. Palásthy Sándor mindig eltalálja a közönség óhaját. Most is tudja mi kell, elővette hát a híres Lehar operettet egyikét, a Luxemburg grófját. Ha azt mondjuk, hogy Lehar operett, akkor a Vig öv-féle bájos zenéjű, modern meséjű, hangulatos daljátékok jutnak eszünkbe. A Luxemburg grófja ilyen kitűnő operett, ennél fogva érthető, hogy a jegyre erre az előadásra, amely december 7-én, holnapoz egy hétre lesz a Prospect színházban, már a Vasgyáros előadása után igen sokan megváltották.

A Luxemburg grófjának a társulat legjobb erői mind szerephez jutnak. Palásthy Sándor igazgató úgy nyilatkozott, hogy nemcsak a darab gördülékeny előadása, de a kiállítás is meg fogja lepni a közönséget.

Cleveland színház látogató magyarsága mindig telt hazai biztosít a színtársulatnak. Az ülések nagyreszt az egész idényre lekötötték a magyar színművészek lelkes támogatói, a többi meg valóságos versenyzőnek a nem rendes látogatók, akiknek a száma ilyen előadások alkalmával, amint például a Luxemburg grófja lesz, oly nagy, hogy százával kénytelenek jegy híján eltávolítani. Ebből az a tanulság, hogy a szokott üzletekben vagy az üzletvezetőnél váltsunk meg jegyünket idejében.

AZ ATLETÁK BÁLJA.

Ószi Róza Bál lesz holnap a Turn Hallban.

A Cleveland Magyar Athléta Klub vasárnap este ismét bált tart a Turn Hallban. Ez lesz az Ószi Róza Bálja, amely minden évben egyike a legsikerültebb magyar mulatságoknak. A fiatalok erősen készültek erre a bálra. Menjünk el minél többen öregek is gyönyörködni az ifjúságban.

Mindenleány és asszony pompás öltözetet kap.

AMERIKAI MAGYAR SPORTÉLET.

A Clevelandi Magyar Athléta Klub és a Bricklayers Football Club mérkőzése s Nemzeti Serlegért.

A clevelandi magyar csapat vasárnap délután 2 órakor fog mérkőzni a Bricklayers Football csapattal a Nemzeti Serlegért.

Kétségtelen, hogy a magyar csapat a lehető legrosszabb körülmények között veszi fel a mérkőzést, amennyiben legjobb csatárját, Albrechtet, aki a White Auto mérkőzésen súlyosan megsérült, nélkülözni lesz kénytelen; azonkívül pedig Mager sem győgyult ki még egészen multkori sérüléséből, sőt mi több, a csapat legnagyobb része nincs fitt testi kondícióban, — mindamellett mégis nagy a remény, hogy az Athléta Klub csapata győztesen fog kikerülni a mérkőzésből.

A magyar csapat, mely már többször megmutatta, hogy képes oly mérkőzést megnyerni, melyet már mindenki elvesztett tartott, most is teljes energiával és ambícióval megy bele a küzdelembe.

Teljesen átérezzük, hogy az egész magyar közönség reménye ebben a mérkőzésben összpontosul és bármilyen történet, ezt a mérkőzést meg kell nyerni, már ha másért nem is, de mintegy igazolásul annak, hogy a multkori vereség irreális volt.

A Bricklayers csapat ez alkalomra összeszedte Cleveland összes még kapható jó játékosait s rendkívül erős csapatot fog kiállítani, mindamellett ha a bíró pártatlanul fogja vezetni a mérkőzést, úgy akkor a magyar csapat lesz a győztes.

A mérkőzés pontban 2 órakor kezdődik. Belépti díj 30 cent.

A Cleveland Magyar Athléta Klub vasárnap este ismét bált tart a Turn Hallban. Ez lesz az Ószi Róza Bálja, amely minden évben egyike a legsikerültebb magyar mulatságoknak. A fiatalok erősen készültek erre a bálra. Menjünk el minél többen öregek is gyönyörködni az ifjúságban.

Mindenleány és asszony pompás öltözetet kap.

MAGYAROK AZ ANGOL TRÓNÖRÖKÖS ELŐTT.

Igen tisztelt Szerkesztő ur! Azt kérdi, mily benyomással volt rám a velsei herceg részéről való fogadtatásunk?

A dolog jelentősége persze abban állott, hogy a Fajkői Tanács (Inter-Racial Council), be akarván mutatni a Brit Birodalom jövőendő uralkodójának Amerikát, mint az emberiség majd minden fájának "egybeolvasztó katalánát", Barna Bertalan, a New Yorki Segélybizottság elnöke, és szerény magam személyében az amerikai magyarokat is meghívta, míg a többi úgynevezett "ellenséges nép," vagyis a német, osztrák, bolgár és török, nem volt a küldetésben képviselve. Az ügynek ezen oldalával a "Szabadság" már bővebben foglalkozott, s így én föl vagyok mentve további tárgyalások alól.

A velsei herceg New Yorkba való érkezésének napján, amely a mi fogadtatásunk napja is volt, többször eszembe jutott Jókainak egyik regénye, amelyben egy képviselő választásról van szó, amelyen egy herceg az egyik jelölt. Jókai pompás humorral írja le a falusi népi izgatottságot és lelkesedését, amikor a várja a "pirincet", sőt megörökíti a kortes-nótát is, amely avval végződik, hogy "éljen a pirinc". Ilyesfajta volt a hangulat, persze megfelelőleg nagyobb méretekben, New Yorkban is kedden, amikor a város apraja-nagyja a "pirincet" várta. S a humor sem hiányzott teljesen, ha megmondjuk, hogy az amerikai törzsszökök köztársaságai, akik másfél száz év előtt épp egy angol király ellen lázadtak föl és nem hisznek a királyok isteni jogaiban.

Bár korántsem tartozom a fejedelmi vért imádók közé és sokáig habotartam, hogy elfogadjam-e a meghívást, megvallom, hogy a new yorki "pirinc-láz" engem is magával ragadott, épp úgy, mint a többi harminnegy fajú delegátusait, akik kedden délután Mrs. Rumsey, a Fajkői Tanács bájos alelnökének házában gyülekeztek. Márkus Alfréd, a Fajkői Tanács magyar származású tisztviselője, ugyancsak el volt foglalva avval, hogy a különféle fajok delegátusait egymásnak bemutatassa.

Nemi senátiót kellett, a mikor a japánok képviselőjét, Mr. Midzutani, bemutatatták a két kínai delegátusnak. A két ellenséges faj fia igazi keleti udvariassággal és nyugalommal üdvözölték egymást és néhány pernyi beszélgetés után mosolygva váltak el. Ők voltak egyedül az ügynevezett exotikus fajúbeliek, minthogy az indiánok, negerek és hinduk nem voltak képviselve, de azért az ethnographus vagy a rajzoló művész igen érdekes megfigyeléseket tehetett volna a különféle phisognomiákról, bár természetesen valamennyien nyugati öltözetet viseltek, többnyire cilindert, fekete kabátot és lakcipőt. A sídó faj képviselői között föltűnt két mongol, akiket a város maga utonállás vádjá alatt bekísérték a rendőrségi fogházba.

KATALIN ESTÉLY.

Vig társaság pompás vacsora keretében ünnepelte Vásárhelyi Jánosné Katalin névenapját kedden este Vásárhelyi 2110 W. 42 str. otthonában. Tiszteleik és barátaik, kik között megjelentek: Sarkady Béla és neje, a west sidei műkedvelő gárda vezetői, Ziegler Adolf és neje, Vásárhelyi János nővére Youngstown, Ohio-ból, Hroparek Károly és neje, Rácsov Antal és neje, Schuster József és neje, Gregor János, Rácsov Ida, stb. Egyben házfelavatási mulatság is volt, amegnyilvánulást Vásárhelyi új otthonát avatták fel ez este a lehető legjobb hangulatban. A társaság minden tagja gyönyörű verses felkészítésekben méltatta az ünnepelt háziasszonyt és a vacsora egyes fogásait, melyek egy fejedelmi vacsora keretében is beilltek volna.

A karlsbadiak elégedelének.

A világhírű fürdő német lakossága egyáltalában nem szerteti a cseh uralmat.

Karlsbadot, a csehországi világhírű fürdőt, a gyomorbetegségeknél Mekkáját, azerte a világon mindenütt ismerik. Most az amerikai nagy geológiai közlöny, az amerikai földrajzi társaság kiadványa emlékezik meg róla, mondván, hogy amikor a híres fürdőhely német lakosai egy szép napon arra ébredtek, hogy a postahivatali cím Karlsbadról Karlo-Vivarira változott, az érdekes hasonlíthatott azokhoz a földalatti robbanásokhoz,

amelyek a küldöttségben, a lettek képviselője.

Hosszú sor autómobil vitt el bennünket a hatalmas Hudson-folyó partjához, a hol a 86-ik utca torkolatánál az exkluzív Columbia Yacht Club pázsitján várakoztunk, amíg a gőzkomp elvitt a folyam közepén két amerikai hadihajó között horgonyzó "Renown" nevű csatahajóhoz, amely 700 láb hosszú és a híres angol flotta büszkesége. A klub verandája tömve volt előkelő hölgyekkel, akik nagy kitartással távszövegeték a zászlódiszben pompázó hadihajót, bár mást alig láthattak, mint a díszös óráknál való fölváltást. Az idő remek volt, ami igen megkönnyítette a mozisok és a professzionális fényképezők munkáját, akik egész sereg képet vettek föl rólunk.

Végre, három órakor, szerencsésen fölmásztunk a "Renown" fedélzetére. Alig volt időnk a hatalmas, tizenhat hűvelyes ágyú megtekintésére, mert néhány pere múlva egy angol ezredes kíséretében megjelent az igazgatóttan vart velsei herceg.

A herceg maga nem katonai, hanem teherész kapitány egyenruhában volt. Szőrtelen, piros posztag arcu, karsu fiatal ember, legföljebb húsz évesnek látszik, bár úgy hallom, már néhány évvel idősebb, s örökké mosolygó kék szemével és csaknem félték, szerény modorával igen kellemes benyomást tesz.

Mindenki figyelme a hercegre volt irányítva, amikor a Fajkői Tanács elnökének, Dupont Coleman tábornoknak, üdvözölés szavait röviden megköszönte. Halkan és szerényen beszélt, hamisítatlan oxfordi kiejtéssel. Ezután a hetvenöt delegátus egyenként elvonult előtte, Mrs. Rumsey, skinek nagyszerű emlékező tehetsége lehet, név és faj szerint mindenkit bemutatott neki, s a herceg minden egyes delegátussal kezet fogott.

Amikor ránk, magyarokra, került a sor, én néhány szóban örömet fejeztem ki afölött, hogy az Amerikába szakadt magyarok is üdvözölhetik, amire a herceg kezet fogott, s azt mondta: I am glad to meet you. Alig elfojtható derültséget okozott a portugál delegátus viselkedése, aki mely térdhajtás után — mint egy középkori lovaghoz illik — kezet esőkölt a hercegnek. A bemutatás után Stella Antal, a Fajkői Tanács egyik alelnöke, szép kis beszéd kíséretében átnyújtotta azt a remekbe készült arany emlékérmét, amelyről a Szabadság tudósításában már szó volt. A herceg gyönyörködve forgatta az emlékérmét jobbra-balra, elolvasta a rá vésett föliratokat és szerényen, csaknem zavartan köszönetet mondott a figyelemért. Látható volt, hogy ez a maga nemében pártatlan üdvözlés, amilyent más országban aligha kaphat, mely benyomást tett rá.

Az egész fogadtatás csak husz percig tartott, de mindnyájan felejthetetlen emlékekkel távoztunk róla. Cleveland 1919 november 21.

Pivány Jenő.

MOZI TANÁRNO.

Mrs. Frances Taylor Patterson, aki a Columbia egyetemen a moziarab-írás tanára.

hogy a várost, nem Karlsbadnak nevezik.

A legenda szerint a város hírneves forrásait IV. Károly császár fedezte fel, illetve ő jött rá azoknak nagyszerű gyógyító erejére. Az óriási, gözölgő földalatti források vize egy természetadta nyíláson keresztül tör fölfel, míg felette a Tepel folyó vize folyik el. A Tepel mentén, termékeny völgyben fők zöldelnek és szegélyezik a nagyszerűen rendezett utakat.

Közvetlenül ott, ahol a Tepel az Egerbe ömlik, a földalatti források újból felfakadnak és ezek szolgálnak fürdőhelyül azoknak, akiknek anyagi helyzete megengedi azt, hogy oda-menjenek és innen szállítják a híres karlsbadi vizet s jól ismert üvegekben szerzte a világnak mindenik részébe.

A fürdőszabályok szerint a betegek reggeli hat órakor felkeltek a szállodákban, mire valamennyien a forrásokhoz mentek, pohárral a kezükben és ott szépen, sorban várták, a míg a sor rájuk kerül. És egyáltalán nem volt proteciók. A bolgárok cárja, avagy az angol trónörökös csak úgy ott kellett, hogy várjon, amíg a sor rája kerül, mint akármelyik kisvárosi szatócs.

Érdekes az, hogy itt Karlsbadban sikerült száz esztendővel ezelőtti keresztülvinnie azt, hogy a németnyelvű országokban szajkósarat tegyenek a fajtóra, a szabad szó jogára és a szabad tanításra. Ezt megelőzően hatalmas lábrakapott a liberális áramlat a németnyelvű országokban és végveszedelemmel fenyegette az autokráciát. Ekkor jöttek ide össze Metternich meghívására a német diplomáták és megcsinálták az úgynevezett karlsbadi pontokat, amelyek annak a módszernek a magvát képezték, amely módszernek eseményeképpen az 1914-iki véres tragédia megszületett. Mindannak az alapját, ami rossz, ami elnyomó volt a közelmúlt német rendszerében, száz esztendővel ezelőt tettek le Karlsbad városában az összegyülekezett német diplomaták.

A város lakossága legnagyobb részt a forrásból él, azonban a környéknek nagyszerű ipara is van, amelynek a terén különösen a hírneves porcellánipar vezet.

Dr. Kondik Mihály MAGYAR FOGORVOS. Rendel reggel 9-től este 8 óráig. Vasárnap 10-12 óráig. 1167 Buckley Road Cleveland, O.

PERZSELT DISZNÓK. Tisztán, bél nélkül, 20-22 cent fontja. Elve 15-16 cent fontja. Minden sulyban, házhoz szállítva, kijöhet a farmra és egyedül perzselheti. Legjobb leveshus, fontja 20-23 cent. Disznó sódar, fontja 26 cent. Pork Line, fontja 36 cent. Perzselő szalonna, májas és véres hurka, kolbász, házilag készült disznósajt nagyban áron. RITTER & CO. CLEVELAND, O. 3103 LORAIN AVE.

A SEGÉLYBIZOTTSÁG GYÜJTÉSE.

\$2631.25 folyt már be a magyarországi éhező gyermekek segélyező clevelandi bizottság pénztárába. — Kétszer dollárt már továbbított Sörös András pénztáros az American Relief Administration hiva talába.

A magyarországi éhező gyermekek segélyező clevelandi bizottság pénztárnoka, Sörös András megküldötte kimutatását a bizottsági pénztárba november 22-ig befolyt pénzekről. A kimutatott adományok közt vannak azok is, amelyek szerkesztőségünkbe érkeztek be lapunk olvasóitól. Eddig 2631 dollár és 25 cent folyt be a bizottság pénztárába. Ebből az összegből Sörös András 2000 dollárt eljuttatott már az American Relief Administrationhoz, amely a magyarországi éhező gyermekek táplálását végzi.

Table with 2 columns: Name and Amount. Lists donors and their contributions to the relief fund.

Table with 2 columns: Name and Amount. Lists donors and their contributions to the relief fund.

Table with 2 columns: Name and Amount. Lists donors and their contributions to the relief fund.

Eagle Electric & Supply Co. 5817 Broadway, Cleveland, O. TELEFON UNION 303-W. BROADWAY 750-J.

Egyedüli magyar ékszerészek a West Side-on. Van szerencsénk az igen tiszteit vedünk tudomására hozni, hogy megérkeztek a legújabb készletünk. Az ékszerészek és a legújabb kiváló gyémánt gyűrűk. Minden egyes tárgy 10-25 cent és valószínűleg még többet ér. Hívjuk meg a West Side-on.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

AZ EURÓPAI NEMZETEK ÉRDEKÉBEN.

Az "Inter-Racial Council" a segítés lehetőségét egyengeti.

New York, N. Y. — Déli uszonnával egybekötött tanácskozásra jöttek egybe az idegen nemzetiségűek képviselői amerikaiak az "Inter-Racial Council" meghívására november hó 26-án a Waldorf Astoria szállóban. Résztettek az összejövetelen az itt időző tagjai az Allied Economic Mission-nak és Európa jelenlegi helyzetét, gazdasági szükségletét adták elő. A franciák nevében Eugene Schneider, a bizottság elnöke beszélt. Az olaszok nevében a new yorki főkonzul, míg a jugoszlávok nevében Prof. Puppin beszélt.

A felszólalók azon reményüknek adták kifejezést, hogy az Inter-Racial Council, melynek tagjai sorában több mint 30 idegen nemzetiség van képviselve, oda fog hatni, hogy az itt megtelepedett idegen származásúak megértsék az európai helyzetet és az európai nyomorgó nemzetek segítségére legyenek. Nem könnyűadományokról van szó, hanem határozott támogatásról. A már kibocsátott és még kibocsátandó európai állami és egyéb értékpapirok vásárlásával, melyeket az illető államok 4-5 év múlva kamatmentesen képesek lesznek beváltani, ha most innen nyersanyagot, ipari és földművelési gépeket kaphatnak. Az értekezleten La Guardia volt képviselő, a new yorki városi tanács most megválasztott új elnöke szerepelt mint tosztmester. A magyarok közül, meghívás folytán mintegy hatvan vettek részt az összejövetelen.

A SZENVEDŐ "SZÜLŐHAZÁÉRT."

East St. Louis, Ill. — East St. Louis és vidéki magyar református egyház szülőházának szenedvői részére a maga körében gyűjtést indított a e célra a következők adakoztak:

Református Betegsegély egylet \$25.00, Református egyház pénztára \$10.00, Kardos József lelkész \$10.00, 5-5 dollár adtak: Kelemen András, Vogel Imréné, G. uriczka János, Sipos Mihály, Tekenő István, Huszár Béla (St. Louis), Horváth Sándor (Granite City). 2-2 dollárt adtak: Semsei József, Nógrádi Benjamin, Vig Károly, Ferencz István, Kokányi István, Tóth István, Szendrei János, Pap Sámuel. 1-1 dollár adtak: Szendrei László, Füge Bertalan, Körtvélyesi János, Dorka Károly, Seres István, Tóth Gábor, Föhréc Sándor, Dina János, Petykó József, Szabó István, Binges Mihály. 50 centet: Kardos Imre. Összesen \$107.50.

Az egyház önállóan gyűjti és kezdi az adományokat küldeni az illetékes segélybizottsághoz. Az itt jelzett összeget most küldi el a adakozásokat szintén is elfogad és eljuttat egyenesen a segélyalap bizottsághoz.

Kardos József, ref. lelkész.

AKRONI MAGYAR ORVOS Dr. Lowen Armin

Magyar orvos és sebész az összes orvosi tudományok tudora. Címe: 200 So. Main St., Akron, Ohio. — telefon: O. S. 468. Bell Main 780. Adomány: 733 Grand St., Telephone: O. S. 2507. Bell-phoné, Main 780.

MAGYAR ORVOS CHICAGOBAN. Dr. Max Thorek

Az Amerikai Kórház igazgatója. — Cím: 202 West Federal Street, Youngstown, Ohio. — telefon: 2-1234. Adomány: 202 West Federal Street, Youngstown, Ohio. — telefon: 2-1234.

KÜLDJE A PÉNZT a Magyarországi Ehező Gyermekek Segélyező Bizottság céljára

BOROS ANDRÁS pénztáros címére:

MUNKÁSELET SZOMORU VÉGE.

Richmond, Cal. — A messze Californiában fejezte be életét egy munkás, becsületes magyar ember: Kozora Géza, akinek halála mely gyászbá borította feleségét, szül. Mike Annát és édes testvéreit: Jánost, Sándort és Gizellát. A gyászolókhoz tartozik még sógora Öry György és a gyermekek: György és Cyril, akik nagybátyjokat veszítették el az elhunytban. Az óházában Ungváron, kiperjézt rokonság gyászolva majd Kozora Gézát, ha a tengerentúrra is átérkezik a szomorú híradás.

Kozora Géza Ungváron született és kétszer tette meg az utat Amerikába. Másodsorú kisleve élve elzött érkezett és mindjárt Californiába utazott, ahol Richmondban a Santa Fé Co.-nál, mint tüzkövés dolgozott. A nehéz munka megörölte a szorgalmas embert és életének végén, 47 éves korában végzett vele a kórházzal. Október 7-dikén hajnalban hunyta örök álmora szeméit és október 9-én ment végbe a szomorú temetés, a jobbrátok és a helyi magyarság igaz részvétel mellett. A temetési szertartást az evangélikus lelkész végezte és mielőtt az utolsó rög ráhullott volna a koporsóra, a gyászoló jobbrátok kara elénekelték a "Szomorú fiú hervadt lombja" kezdetű magyar nótát.

A koporsóra virágot küldtek: a kovács union, a gyári munkástársak, Németh Vince és családja, Király János és családja, Németh István és családja, James Turner és neje, Hudák István és neje, S. Braun és neje, James Marshall Steel és neje, F. Ficzek, G. M. Rehák és neje, J. Sells és neje, G. Mayer és neje és munkásai, F. W. Sutton és neje, Charles Sutton és neje és John Gerlach és neje.

KÖZJEGYZŐI KINEVEZÉS.

Brownsville, Pa. — Az elmúlt papokban, Pennsylvania állam kormányzója, közjegyzőnek nevezte ki Székely Sándor református lelkész, aki most ebben a minőségében is készséggel áll a magyarság rendelkezésére. Az új közjegyző régi, közismert harcosa az amerikai-magyar egyházi életnek és előrelátható bizonyosság, hogy mint közjegyző is a legteljesebb mértékben, legpontosabban szolgálja a hozzáférők érdekeit.

TEMPLOM VÉTEL.

Columbus, O. — A columbus ohioi magyar nazarensok megvették a 1759 6th Streeten lévő templom épületét a Latter Day Saints. egyháztól, ahol ezután már ők tartják az istentiszteleteket.

A SÉRV 7000 EMBERT ÖL MEG ÉVENTE.

A sérv házser embernek a halálát okozza. Miért? Mert a szerencsétlen vagy egészen elhanyagolt a belsőt, vagy pedig csak a betegség külső jeleit, a dagasztást győgygátták, nem törődve annak valódi okával. Mit tesz Ön? Elhanyagolja szintén a baját sérvtől, vagy más hasonló dolognak a használatát? A sérvölés a legjobb esetben is csak előkészíti a bajt, mint amikor egy átlagos falat rosszul támasztanak meg. — Ez nem a várható idő, mint például a sérv, hanem az azonnali visszatartható a vérkeringés, és elvonja az immunoklást, amire a legnagyobb szükség van. — A vérkeringést.

A tudomány azonban megtalálta a helyes utat és minden sérvölés kipróbáltja ingyen a saját otthonában. A PLAPAD módszer kétértelmű a leg-tudományosabb, legbiztonságosabb és leg-alkalmasabb öngyógyító a sérv gyógyításának az egész világon. A PLAPAD módszer az, amikor szorosan a testhez simul, nem simulhat vagy csuszoghat el a helyéről, tehát nem ártalmas, vagy kellemetlen, mint a bárosny. — Könnyen feltehető, — nem kellemetlen, hanem a leg-alkalmasabb, mert a sérvölés, vagy a sérvölés, nem teszi, sem rugó nincs rajta. Tanulja meg, hogy hogyan kell elválasztani a sérvölést a sérvöléstől, megmutatjuk, hogy a sérv ki ne jöhessen. Írja meg a nevét erre a címre: PLAPAD CO., Box 224, St. Louis, hogy INGYEN próbát töltesen és a szükséges utasításokat megkapassa.

KÜLDJE A PÉNZT a Magyarországi Ehező Gyermekek Segélyező Bizottság céljára

BOROS ANDRÁS pénztáros címére:

A VESEBAJ JELEI

a hátfájás, derékfájás és általános elgyengülés. Ilyenkor ne szaladjon fiűző-fához, hanem forduljon egyenesen hozzánk és rendelje meg az egész világon ismert

UROSOL

vese és szervezet rendbehozó, amely akkor is használ, hogyha baja már idült. Egy adag \$1.00, hat adag, teljes készlet \$5.00. Egyedüli készítője a

SZENT HÁROMSÁG FŐGYÓGYSZERTÁR

8902 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

MCKEESPORTI HIREK. AKRONI HIREK.

McKeesport, Pa. — E hó 22-én tartotta őszi nagy álarosbálját a fuvós zenekar. A kitűnően sikerült bálon értékes díjakat nyertek azok a vendégek, akik a legszebb jelmezből jelentek meg. Az első díjat a díjkiosztó bizottság annak a vendégnek ítélte, aki magyarországi kéményseprő jelmezből jelent meg.

A Market Streeten lévő Elks Hallt zűsöfőség töltötte meg a szép közönség és a fuvós zenekar mindenképpen meg lehet elégedve a pompás erkölcsi és anyagi sikerrel.

McKeesport, Pa. — Az elmúlt hétfőn a Market streeti Elks Hallban, a szenedvő Magyarországi felségélyezésére alkalmi színelőadást rendezett a Szent István római katolikus hitközség. A mulatságon nagy számban jelent meg a magyarság és igen sok látogató jött Duquesneból és Homesteadből is. Előadásra az "Ebed" című egy felvonásos és "Álarosbál" című két felvonásos vígjáték került. A szereplők, akik kitűnően megállták helyüket, a következők voltak:

Morzsolás Rózsika, Snyir Margitka, Viszlai Cecília, Vojnár Margit, Szitás Brzszka, Fazekas Ilonka, Bártfai Pirokka, Juszkó Mihály, Babják József, Bérés Béla, Bártfai Árpád, Dizmasek István és Dizmasek Imre.

Az előadást táncvigalom követte, mely végig jókedvben egész a hajnali órákig elhúzódott. Az est jóvedelme tekintélyes összeggel gyarapítja a segély-alapot. A bizottság tovább dolgozik a gyűjtés érdekében és reméli, hogy karácsonyig olyan eredményről számolhat be, mely méltó a Pittsburg környéki magyarság számára és jövévéhez.

ERDEKES HANGVERSENY

Duquesne, Pa. — December 6-án a Carnegie Hallban zajlik le az a fényesnek ígérkező hangverseny, amelyen a duquesnei magyar rézbánya szerepel Walter Péter karmester vezetésével. Ugyanakkor fel lépnek a homesteadi magyar dalárda és a duquesnei magyar egyház énekkara. Hiszünk, hogy nem csak a duquesnei magyarság lesz jelen a fényesnek ígérkező hangversenyen, hanem ott lesz a környék magyarságának színe-java.

KÜLDJE A PÉNZT a Magyarországi Ehező Gyermekek Segélyező Bizottság céljára

SÖRÖS ANDRÁS pénztáros címére: 401 United Bank Bldg Cleveland, O.

THE STATE BANK

Ez a 70 millió dollár vagyonnal és több, mint százezer betevővel rendelkező hatalmas amerikai pénzintézet azért szervezte meg magyar ügyosztályát, hogy minden pénzváltási és használati ügyben lelkiismeretesen, olcsón és pontosan szolgálja ki a hozzá forduló amerikai magyarokat. A saját érdekében cselekszik, ha akár személyesen, akár levélileg bizalommal fordul alantí címünkre:

378 GRAND STREET NEW YORK

Szerkesztői üzenetek.

Julius F. Gyulay, Akron, O. — A Posti Hírlap címe: V., Váci Körút-78, Budapest, Hungary.

Louis Tóth, Detroit, Mich. — Véleményünk szerint az Ön polgárosságának mi akadályai sincsen. Tessék angol nyelven panasz-levelet e címre írni: Bureau of Naturalization, State Department, Washington, D. C.

Emory Potyka, Deegan, Pa. — Ilyenmódon nem hallottunk. Hihetetlennek hangzik a dolog. De tessék talán valamely olasz-konzulátushoz felvilágosításért folyamodni.

Szilágyi György, Kalamazoo, Mich. — Az Európába utazók azt vihethetnek magukkal, amit akarnak, tehát ruhát, cipőt, stb. is. Ön azért nem kapott meg választ hazuról, mert ott a posta egyideig beszűntette a működését.

B. M., Chicago, Ill. — Ki kell újra vennie az első papírját.

Dömötör Gyrgy, St. Louis, Mo. — Adót nem a megtakarított pénz, hanem a kereset után szokás fizetni.

P. P. Előfizető, Chicago, Ill. — Kérdéggel tessék e címre fordulni: Commissioner of Emigration, Ellis Island, New York. Onnan megkapja a kért felvilágosítást.

Kardos József, Cleveland, O. — Ön határozottan téved. Ön nem 200 dollárt, hanem ezer koronát: azaz létszám és az adósa nem 200 dollárral, hanem 1000 koronával tartozik Önnek. Ez vita tárgyát nem képezheti, mert ez kétségteljesen határozott tény.

Papp Ferenc, St. Louis, Mo. — Az első papír kivétele Önnek mindenképpen csak előnyére lehet.

A MAGYARSÁG FIGYELMÉBE.

A VERHOVAY SEGÉLYEGYLET ÚJ SZERVEZŐJE.

A betegség és halál nem kimél senkit sem. Ma egyiknek, holnap a másiknak ajtaján kopogtat. Ön magával, családjával szemben való kötelessége tehát minden embernek már jó előre gondoskodni arról, hogy betegség, vagy halál esetén legyen neki is, családjának is támasza, ahonnan a szükségben segítséget kaphat.

Magyar ember legjobban az egyletekben találja meg ezt a támaszt és segítséget. Azért nem volna szabad egyetlen magyar embernek sem egylet nélkül lennie. Ön maga és családja ellen vétkezik az, aki nem lép egyletbe, míg ideje van arra, míg koránál fogva beléphet. Szerencsétlenség érhet mindenkit.

Gondolja meg Ön is, mihez fog kezdeni, ha betegségbe esik. Gondoljon arra is, hogy mi lesz a kis családdal, ha meghal, mielőtt tőkét gyűjthetett volna nekik, amiből élhetnének?

Pedig a munkás embernek a mai viszonyok, a tőke és a munka helytelen elosztása miatt nem igen lehet tőkét gyűjtenie, mert a napi keresete, jó, ha a megélhetésre elég. Egyedül az egylet az, ahol mindenki biztosíthat magának segélyt betegség esetére és családjának egy kis tőkét halála esetére. Biztosíthatja pedig ezt csekély havi befizetések ellenében.

Tagja-e Ön már valamelyik egyletnek? Ha nem, lépjen be még ma a legbiztosabb, leghatalmasabb, legerősebb magyar egyletbe, a

VERHOVAY SEGÉLY EGYLETBE.

SORAKOZZON AZ AMERIKAI MAGYARSÁG A VERHOVAYAK ZASZLÓJA ALÁ, AMELY MA BUSZKESÉGE AZ AMERIKAI MAGYARSÁGNAK!

A Verhovay Segély Egyletben nincs semmi kivetés. Minden tag egyformán fizet, havonta \$1.75.

EZÉRT FIZET AZ EGYLET:

- 1) Betegség esetén egész két esztendeig heti 6 dollárt.
- 2) Haláleseti segélyt \$1000.00
- 3) Félsegélyt \$425.00.
- 4) Csonkulási segély címén 200 dollártól 400 dollárig.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET AZ UTOLSÓ 12 HÓNAP ALATT KIFIZETETT CSAK HALÁLESETI, DIJAKBAN FÉL MILLIÓ DOLLÁRT, TÖBBET, MINT A TOBBI EGYLETEK ÖSSZESEN.

Vagyona csaknem 300 ezer dollár.

Legyen tagja Ön is ennek a hatalmas testületnek!

Írjon vagy a szomszédjának vagy kármely

Egyedüli Amerikában Az Első Magyar

Stempelő Gyár

mely valódi hazai árukat gyárt. — Díszítse fel lakását KARÁCSONYRA

SZÉP KÉZIMUNKÁKKAL

és szerezze be ezeket, valamint összes szükségleteit, most, amikor

Még tart a nagy kiárusítás

amelyen 25-30 százalékig takaríthat meg. Csakis nálam kaphatók a legjobb valódi flannel, koton, lenvászon és Gyölecsárk egy vég, mind yárdzámra. Pamutok, cernák és valódi Fleischer-féle bordó pamut Berlini haraszt nagykendő és swasterek készítésére.

A legnagyobb választékban vannak feldíszek, abroszok, kiseruhák és hazai párnák a legújabb divat szerint, valamint selyem és szövetárak, selyem és delin-hadók.

Valódi hazai módra készített Berlini Karácsonkendők leszállított árban.

Szeressen örömet gyermekeinek! Vegyen nekik most Gyermek-játékokat kiárusítási árban.

Videki honfiaink a rendelt árukat fizethetik, amikor azok atveszik.

Levelekre magyarul válaszolunk. Kérjen magyar árjegyzéket.

CHARLES K. GROSS

Első Magyar Stempelt Áruk Gyára 8803 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, OHIO

TOLMACSKÖNYV MINDEN HÁZBAN KELL

Minden házban tartsák kéznél a BIZONFFY MAGYAR-ANGOL és ANGOL-MAGYAR SZÓTÁRT vagyis TOLMACSKÖNYVET. A két kötetet fűzve \$2.25-ért küldi a Szabadság bérmentve. Siessen a rendeléssel, mert nem sokáig tart a kedvezményes ár. Küldje a pénzt készpénz, Money Order, alakjában pontos címével erre a címre: Szabadság, Szótár-Osztály, Box 171, Cleveland, O.

Erre való tekintettel mindazok, akik általán küldtek magyarországi bankba pénzt a betétkönyvet még nem kaptak, minél előbb jelentkezzenek irodámban.

Akik nagyobb összeg pénzt akarnak magyarországi, avagy ennek megszállott területén lévő bankba, nemkülönböz Ugeca megyébe a ennek közölesé vidékre családjuknak küldeni, személyesen viszem át a hozom magammal a betétkönyvet, illetve, az átvelelő szülő államot.

Csak 10,000 koronán felül összegnek vételét vállalom. A pénz jelenlegi olcsó ára, tekintve a későbbi áremelkedést, jó befektetést biztosít.

Magától értetődően a pénznek rendelkezési helyére juttatásáról nemcsak Lorainban fekvő a tohermentes birtokaim szavatolnak, hanem Ohio állam egyik legnagyobb és legerősebb bankja, a The Citizens Savings and Trust Co. Cleveland, O. is, melynek Lorain és vidékén képviselője vagyok.

UJHELYI ANTAL 2819 Vine Avenue, Lorain, Ohio

ÉRTESETÉS.

Tudomására adom mindazoknak, akiket illet, hogy December hó első felében

MAGYARORSZÁGBA UTAZOM.

1920. március hónapban számított Lorainba visszatérni. Erre való tekintettel mindazok, akik általán küldtek magyarországi bankba pénzt a betétkönyvet még nem kaptak, minél előbb jelentkezzenek irodámban.

Akik nagyobb összeg pénzt akarnak magyarországi, avagy ennek megszállott területén lévő bankba, nemkülönböz Ugeca megyébe a ennek közölesé vidékre családjuknak küldeni, személyesen viszem át a hozom magammal a betétkönyvet, illetve, az átvelelő szülő államot.

Csak 10,000 koronán felül összegnek vételét vállalom. A pénz jelenlegi olcsó ára, tekintve a későbbi áremelkedést, jó befektetést biztosít.

Magától értetődően a pénznek rendelkezési helyére juttatásáról nemcsak Lorainban fekvő a tohermentes birtokaim szavatolnak, hanem Ohio állam egyik legnagyobb és legerősebb bankja, a The Citizens Savings and Trust Co. Cleveland, O. is, melynek Lorain és vidékén képviselője vagyok.

UJHELYI ANTAL 2819 Vine Avenue, Lorain, Ohio

PÉNZKÜLDÉS

a legolcsóbb napi árfolyam mellett.

HAJÓJEGYEK

az összes a leggyorsabb hajóvonalakra.

UTLEVELEK

és a hazatáráshoz szükséges összes okmányok beszerzése és elintézése.

FULLERTON SOUTHPORT STATE SAVINGS BANK

1400-1402 FULLERTON AVENUE CORNER SOUTHPORT AVENUE CHICAGO, ILLINOIS

Figyelem: Szenedvő nők és férfiak!

Dr. F. H. Colhouer Utódja: DR. GOOPER 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

Minden betegséget, újat és régét — újabb tudományos módszerekkel kezel. Irodánk minden kérelemmel és leg-újabb találmány készülékekkel van felszerelve, melyeket Európa és Amerika legnevesebb specialista használ. Legnagyobb részt munkásságunkra felirni méltán büszkesz. Jóllehet meg ma — személyesen vizsgálom meg a beteget, a leg-alkalmasabb megoldást, gyógyszerható-e vagy nem. Ne felejtse! Hosszú gyakorlatom képelem, hogy a betegség okának szakszerű megállapítására.

Rendelté árak: D. a. 8-tól este 8-ig. Vasárnap d. a. 10-től d. u. 2-ig.

KARÁCSONYI AJÁNDÉK

a szépen elkészített családi fénykép. Csináltasson most képet. Magyar ember vagyok, tehát pártolást kérem! Jöjjön hozzám! En olcsó és kitűnő képet csinálak.

S. ENGEL

háza fényképész Youngstown, Ohio.

HAZAI MÓDRA GYÁRTOTT LIPTÓI TURÓ

Kapható 5, 11 és fél vagy 24 fontos bödönökben. Küldjön címünkre \$2.10, mire mi azonnal küldünk Önnek egy 5 fontos bödön Liptói Turót mintául.

KAR-PATIAN CHEESE CO.

530 Eighteenth Street, Detroit, Mich.

REGÉNY.

WINNETOU A VÖRÖS GENTLEMAN, AZ APACOK FŐNÖKE

Csakhamar pattogott a tűz és Bob nekigyürkőzött, hogy Észak-Amerika jellemző madarait levetkőztesse tollkontójából. Ezalatt valóban beállt az éj — sűrűfekete éjszaka és a halak lobogó láng grotesk alakokat tüntetett föl a környező fák és lombok közt. A kanpolyka is megsült. Pompás vacsorát esztünk s aztán reggelig nyugodtan aludtunk.

Reggel tovább mentünk s nem sokára elérkeztünk a Short-River-völgyébe. Nem volt hószu, amint neve is mutatta. A patak sekélyvízű volt s úgy látszott, hogy a nyári hónapok alatt teljesen kiszárad.

Lerombolt sátrakat, fölforgatott placereket, repedezett földknyhókat és heves küzdelemnek nyomaikat találtuk mindenütt. Kétség nem férhet hozzá, az aranyásók rablók támadták meg. De holtesteket sehol se találtunk.

Hosszabb keresés után tuln az őserdő fái között nagyobb sátrat láttunk. Szét volt az is szakítva, vagdalva s elrongyosodva. Egyetlen nyom, egyetlen tárgy sem árulta el, kié volt valaha.

Mennyire esalódott Bernát, a ki azt remélte, hogy bizonyítást itt találja ösésesét! — Itt Allan lakott — mondta. Csak úgy sejtette és igaza is volt. Körülrovaogolt az őserdőtől körülvevő völgyet és megtalálta a távozó rablók lábnyomait: a hegy nyugati lejtőjé felé vették útjukat.

— Allan a Lynnen keresztül a Humboldt kikötőbe akart menni. A rablók követték őt — vélekedék Bernát.

— Bizonyára: föltéve, hogy ő megmenekült — feleltém én. — Az a körülmény, hogy nem találunk halottat, nem bizonyítja azt, hogy a megtámadottak megmenekültek. Úgy gondolom, a halottakat a tóba dobták.

Bizonyára a Black eye mély-ségében feküdtek most azok az emberek, akik gazdagságról, boldogságról és élvezetről álmodoztak. A sötét démon, akit aranyank neveznek, kiragadta álmaikból és a halálba kergette őket!

— És kik voltak a gyilkosok? — kérde Marshall adáz dühvel. — A mulatt és a két Morgan, akik amnyi idő óta elmenekültek előlünk, ambar folyton nyomukban voltak.

New York Chicago Detroit Pittsburgh

Miért kockáztatná pénztét?

A Globe Import & Export Co. amely az ilyen-forma cégeknek egyik legnagyobbika az Egyesült Államokban, fiókokkal az összes nagy városokban, irodával és raktárral New York városában és képvisellett Európá összes országaiban, el fogja küldeni az Ön által feladott új, vagy régi ruhákat pósta, vagy expressz teherárú utján a világ bármelyik helyére teljes biztonságban és alacsony áron. E mellett küldjük az alábbi készleteket és teljesen jótállunk, hogy rendeltetési helyükre kerülnek. Az árakba beleértve az összes költségek is.

- A-9 font szalonna \$5.85
- B-8 font Crisco \$4.55
- C-8 kanna sűrített tej \$3.35
- D-10 font liszt \$2.35
- E-8 és fél font mosószappan és 1 és fél font piperezappan \$3.25
- F-8 font zsír \$6.00
- G-10 font sonka \$7.25
- H-9 és fél font macaroni (vágott) \$3.05
- I-9 és fél font metél (Präffman) \$3.05
- K-1 gallon Douglas olaj \$4.35
- M-6 font szalonna, 2 font zsír és 1 font kolbász \$6.10
- N-6 font nyári kolbász \$6.85
- O-4 font kávé, 2 font cukor, 1 font kakaó, 1 font édes csokoládé, 1 font tej \$5.25
- P-4 font cukor, két font kávé, 1 és fél font kakaó, negyed font bors, egyegyed font fűszer, egyegyed font fahéj \$4.05
- Q-3 font cukor, 2 font kávé, 2 font édes csokoládé, 1 kanna portej, 1 font fahéj, 1 font bors, egyegyed font fűszer \$5.15
- R-2 kanna pácolt marhahús, 2 font roast beef, 100 bouillon kocka, 1 kanna szirup, 2 font mazsola \$6.65
- S-3 font metél, vagy macaroni, 1 font crisco, 2 font cukor, negyed font fahéj, 1 font mazsola \$4.10
- T-2 font kávé, 2 font zsír, 1 font csokoládé, 1 font tea, 2 kanna portej, 100 bouillon kocka \$6.90

2125 E. 2nd Street, a Prospect közelében, Cleveland, Ohio

Chicago iroda: 828 N. Clark Street
Pittsburgh iroda: 1121 Liberty Ave.

nyultak és a kör szétvált. — Ko-tu-cho! — kiáltott Winnetou s lovával egyenesen a főnök elé ugrott, mintha el akarná gázolni; de épp egy lépéssel előtte megállt. — A megszóított meg se mozdult Winnetoukn ezen hajmeresztő mutatványára, most azonban kezét nyújtotta. — Winnetou, az apasok főnöke! Öröm szállja meg a sosón harcosok keblét és gyönyör a főnökük szívére, mivel Ko-to-cho rég látni akarta bátor testvérét! — És engem — kiáltott föl Sam — már nem ismer a kigyók főnöke, Sans-eart, barátját!

— Ko-to-cho ismeri összes barátait és testvéreit. Isten hozta kedv harcosaink wigwamjait!

Ekkor oldalvást borzalmas kiáltás hallatszott. Hátrafordultam s láttam, amint Bernát egy emberi test mellett térdelt. Gyorsan odaléptem. Aki ott feküdt a kunyhó mellett, halott volt: golyó furódott mellébe. Fehér ember volt és úgy hasonlított Bernáthoz, mintha testvére volna — mindent tudtam!

A többiek is odajöttek. Egy szó se hangzott. Bernát szólni kezdte: golyó furódott mellébe, mellett, ajkait, homlokát s arcját eszokolta. elsimította arcából az összekuszált haját és nyaka köré fonta karjait. Aztán fölemelkedett. — Ki ölte meg őt? — kérde. A főnök így felelt: — Ko-to-cho kiküldte a harcosait, hogy gyakorolják a lovukat; ekkor három sápadt areut láttak közeledni s mögöttük más sápadt areuak, akik üldözték az előbbieket. Ha tizenegyes ember üldöz háromat, akkor az a tizenegyes férfi nem jó és vitéz ember; azért a vörös harcosok a háromnak segítségére siettek. De a tizenegyes rájött a fehérekre és a golyók ezt a sápadt areut találták. Ekkor a vörös harcosok tizenegyet foglyul ejtettek, három pedig megmenekült. Ez a sápadt areu karjait közt halt meg, s a másik kettő, akik vele voltak, a wigwamban pihen.

— Azonnal látni akarom őket! Ez a halott testvérem, atyám fia — mondta Bernát a "testvér" szó ama jelentésére gondolva, melyet a vadak használnak. — Fehér testvérem Winnetouval és Sansearrel jött, a sosónak testvéreivel, azért Ko-to-cho meg fogja enni, amit kíván. Kövessen!

Egy nagy sátorba vezetett bennünket, ahol a kezükön és lábukon szíjjakkal megkötözött

SOK, SOK EZER HÁLALEVÉL

tanuskodik a Szent Erzsébet Tüdőbalsam kitiünő voltáról.

Tartsa Ön is készen a házában. A legkisebb hűlés esetén szedje azonnal és meg fog menekülni a betegség minden kellemetlenségétől.

A SZENT ERZSÉBET TÜDŐBALSAM

gyógyít HŰLÉST, KÖHÖGÉST, FULLADAST, REKEDTSÉGET, NEHÉZ LÉLEGZÉST.

Üvegje csak 1 dollár 10 centbe kerül. Valódit csakis e címen kaphat.

SZENT ERZSÉBET FŐSŐ MAGYAR GYÓGYSZER

BETEG MAGYAR TESTVÉREK

Ha hiába kerestek gyógyulást, JÖJJE-NEK HOZZAM, minthogy én az éri em-korlatlalt bírok olyan FÉRFIÁK ÉS NŐK kezelésére terén, akik IDEGES ÉS KOMPLIKÁLT BETEGSÉGEK miatt szenvednek, amelyeket rosszul kezeltek vagy elhanyagoltak. Sikeresen gyógyítottam sok olyan beteget, aki máshol nem tudott enyhülni vagy gyógyulást találni. Amit megírtam másokkal, magával is megteszem. Ne vesztessétek az időt, jöjjetek és kezessem fel ma. Tanács ingyen.

HA SZENVED ÖN

KRÖNIKUS, IDEGES, VÉR, BŐR vagy KOMPLIKÁLT bajban, vagy GYOMOR, BÉL, vagy MÁJ ZÁVAROK hántiák, vagy ha RHEUMAJA, HÁT ÉS IZOM FÁJÁSA, FEJFÁJÁSA, SZORULÁSA, SZEDULESE, KIÜTESEI vagy FEJ, ORR, TOROK HURUTJA VAN, tanácskozom velem, minthogy én nagy sikereket értem el ilyen bajok kezelésében. Becsületesen megmondom véleményemet az állapotáról pontos és biztos VIZSGÁLAT után és megmondom, hogy mit tehesz ösért. TANÁCSKOZÉK VELEM MOST, minthogy a KÉSEDELEM VESZÉDELMESE LEHET.

DR. KENEALY

647 Euclid Ave. 2-ik emelet, Cleveland, Ohio
AZ ÚJ IDEA SÜTŐDE FELETT. Republic Building
A STAR SZÍN, HAZ MELLETT

foglyok feküdtek. A mulatt ott volt: jobb oreáján sebhely volt. De a két Morgan hiányzott. — Mit tesznek vörös testvéreim ezekkel a sápadt areuakal? — kérde. — Fehér testvérem is ismeri őket? — Ismerem: rablók, akiknek lelkiismeretét sok ember halála nyomja. — Akkor itéljenek fölöttük fehér testvéreim.

A többiekkel egyetértő pillantást váltottam, ezután azt feleltém: — Megérdemelték a halált, de nincs időnk fölöttük itélni. Átdadjuk őket vörös testvéreinknek.

— Testvérem helyesen cselekszik! — Hol van a két fehér, akik a halottal voltak? — Testvéreim kövessenek!

Egy másik sátorba vezettek, ahol két férfi aludt; tropéirok voltak öltözve. Fölébrszettük őket, de feleleteik azt mutatták, hogy csupán szolgái viszonyban voltak Allannal s így csak jelentéktelen dolgokról tudósíthattak bennünk. Ujra visszatértünk a halotthoz.

Bernát az utolsó hónapokban sokat állott ki; testileg-lelkileg megerősödött, de kezei mégis reszkettek, mikor kikutatta az oly régóta kerest testvérnek szebeit. Mindent elvett, ami bennük volt. Minden egyes, előtte ismert tárgyat megnevezett és mikor kinyitotta a zsebkönyvet és meglátta a kedves írást, megeskóolta a lapokat és végre keserü zokogásban tört ki. Mellette álltam és nem tudtam megakadályozni, hogy én is könnyekre ne fakadjak.

A sosónok mellettünk álltak és főnökük area szinte megvertet mutatott ellágyulásunkért. Winnetou nem tűrhette ezt s így szólt: — A sosónok főnöke ne gondolja, hogy ezek a férfiak asszonyok. Ennek a halottnak testvére harcolt a cölöpös emberekkel és a komancsokkal és hatalmas kezét áruit el és ezt a sápadt areut ismeri vörös testvérem: ez Old Shatterhand!

Halk morgogás járta át a kigyóindániok sorait és főnökük közelebb lépve, kezét nyújtotta. — Ezt a napot a sosónok összes wigwamjaiban meg fogják ünnepelni. Testvéreim sátrainkban maradnak: a mi húsunkból fognak enni, a békepípat el fogják velünk szinni és megnézni harcosaink játékát.

A fehér emberek vendégei a vörös testvéreknek, de nem ma, hanem majd ha visszatérnek. Itt hagyják a holtat és megölt testvérok vagyonát és azonnal üldözöbe fogják a megszóított gyilkosokat — feleltém. — Igen — erősíté Bernát —

EGYHÁZI HIREK.

HIREK A SPRINGDALEI REFORMATUS EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

Canonsburg, Pa. — Nagy csapás érte T. Kovács András és neje canonsburgi lakos honfitársainkat János nevű kis fiuk elhunytával, aki három éves korában hirtelenül halt el. Temetésére nagy részvét mellett történt meg. A temetési szertartást a házánál Vasváry Ödön felkész. a templomban pedig Rev. Kerr a First Presbyterian egyház papja végezte. T. Kovács András régi canonsburgi lakos, aki a magyarságnak minden mozgalmában tevékeny részt vesz.

Keresztelés. Tózsér Lajos (Abaujm. Hamaj) és neje Szabó Erzsébet westlandi lakosok újszülött fia János Gyula névre kereszteltetett a canonsburgi templomban. Keresztészülei Komáromi Sándor és Szabó Julianna.

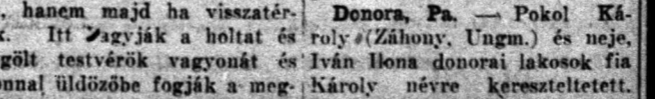
Springdale, Pa. — Tar Antal (Jánk. Szalmarm.) és neje, Diószegi Róza springdalei lakosok leánya Klára Erzsébet nevet kapott a keresztésben. Keresztészülei Balogh Kálmán és neje, Piros Katalin mekeesporti lakosok.

Donora, Pa. — Pokol Károly (Záhony. Ungm.) és neje, Iván Ilona donorai lakosok fia Károly névre kereszteltetett. Keresztészülei Hegedűs Gyula és öz. Babinsák Bertalan.

MAGYAR ASSZONYOK!

Egy heti mosást elvégez magának a Mitchell Magic Marvel 1 centért annélkül, hogy azt dörzsölni kéne, s meg van 15 perc alatt. Nem eszi meg a ruhát, és a kezét. Vigyázzon az utánaokor s ne fogadjon el semmi más, csak a fentnevezett szer!

Egy dollárért adunk hat hónapra való port, s a postaköltség 10 cent dolláropót. Kétszer annyi port adunk, jót, amint más társaság 4 dollár kótvalékukat. Nincs benne acy, lye, lime, szítt homok, s egyéb káros anyagok.

DR. RUSSELL

700 North Dearborn Street, Chicago, Ill.

LEHET MÁR UTAZNI MAGYARORSZÁG MINDEN RÉSZÉBE.

Mi minden magyarnak tudunk utlevelet szerezni, aki haza akar utazni, mert az összes konzuli hivatalok Chicagóban vannak.

Hajójegyek. Pénzküldés. Pénzbeváltás. Ha gyors elintézését akar, írjon vagy jelentkezzen személyesen.

RÉVÉSZ ÉS SZŐKE

Magyar Bank és Váltó-üzlet
1445 Fullerton Ave., Chicago, Ill.

menni. A holt sápadt areu tulajdonát a főnök wigwamjában fogják őrizni és a nők megsíratják és eléneklik a halottat! — Ez rövid látogatás volt a vitéz snakeknél; de derekas erőnyertünk a rablók üldözésére. Nyomukat könnyen megtaláltuk. Alig lehettek két órányál

MAGYARORSZÁGBA MINDENFELE ARUT SZALLITUNK.

30 éves tapasztalatunk van a szállítás terén a Hamburg-Amerikai vonalról. A legjobb minőségű élelmiszereket állítjuk fel egyik különlegességünk. Kiváratra árjegyzéket küldünk. Sajátmagunk által csomagolt élelmiszereket és ruhát tartalmazó ládákat a legalacsonyabb áron szállítjuk. Küldje be azt átszállítási raktárunkba. Nagyobb áldeményeknél árengedmény. Az átszállításért kezeskedünk.

20 HUDSON ST. NEW YORK CITY
51-55 PARK AV. HOBOKEN, N. J.

American Merchants Shipping & Forwarding Company
Central Savings Bank Bldg. Corner 4th Ave. and 14 St. NEW YORK CITY.

EUROPÁI KÉPVISELŐNK: Joh. Heckemann, Hamburg, Bremen, Geestemünde

INGYEN! EGY FONOGRÁF INGYEN!

Öt ezer fonográfot akarunk széteszani. Irjon és azonnal küldünk egyet ingyen!

Gondolja csak meg: mielőtt elvezetném leírás, ha ez a tartomány fonográf az otthonában lesz. A legköltségesebb szobákban is részese lehet az élelmiszernek, de mi minden költség nélkül. Miert dóbna ki nagy összeg pénzét egy költséges fonográfért, amely csak éven át van, mint a drága fonográfok. Rendes körülmények között csak a fonográfok megvásárlásához kell, de mi TELJESEN INGYEN adjuk őket birtokuk. Ez az ajánlatunk csak rövid időre szól, s csak azoknak, akik megrendelik az alább leírt arannyal bevont Vasuti órák. Ez a rendkívül tartós és művészi kivitelben készült, s arannyal bevont tokkal bír. Szerkezete a legfinomabb mechanikai és szobrászati művészet. 21 kövél, s olyan pontosan van szabályozva, hogy sem nem siet, sem nem késik. Ez az óra annak, hogy rendkívül nagy számban használt a legköltségesebb emberek, gépészek, vasuti konduktorok, akiknek pontos idő után kell igazságnia. Akárhöz vásároljon órák, jobbat 30 dollárért sem vehetne. Rendes körülmények között mi is 25 dollárért adjuk, de most birtokba veheti csak 10 centért. Arban, s ráadásul még a fenn leírt fonográfot is vele adjuk el rekordárára és még tülvel ELJÁRÉSI INGYEN.

JEGYZET. Ez az ajánlat csak rövid időre szól. Csak addig, amíg az öt ezer fonográf, amely raktárunkban van, s amelyet szét akarunk osztani, hogy örökülk a nagykorúságot megismeressék. Erre birtokba veheti az órákat, ha megküldi egy é ugranyos címre. Epen azért azt ajánljuk, hogy steven rendelésével, mert későbbiekben nagyon hamar kifogyhatunk, s az óra ára magában lesz. Gondolja meg, hogy naponta több száz órák nem volna ré szűke, s bármitkor eladhatna.

mint ahogy vette, s a fonográf meg az órák INGYEN. Nem kívánjuk, hogy a pénz előre behűlde, csak épen két dollár fogadjon kiudjon be nevével és címével, s a többi megfizeti akkor, amikor az órák megkapja. Mindenkinek kellene, hogy kihasználja ezt a jó alkalmat, amint már cseréltétek azt, mert ebben a hónapban egy életheben csak egyszer akad. Irjon azért még ma erre a címre:

EUROPEAN WATCH CO., 1465 Milwaukee Ave., Chicago Ill., Dept. 33
262, 67, 74, 81, 88, 90

MINDEN MAGYAR OLVASSA EL EZT.

Személyesen szeretnék beszélni minden magyarral, férfival vagy nővel, aki krónikus, ideges, vér, bőr vagy komplikált bajokban szenved, vagy akinek a gyomra, veséje, vagy mája beteg. Annak a tapasztalatnak, amelyeket a bajok körül 17 éves orvosi és sebészeti gyakorlatom alatt szereztem, úgy nőknél, mint férfiaknál, önk veszik hasznát, mert én személyesen gyógyított minden esetben Önöket.

Ha a betegségére máshol gyógyulást nem nyertek, ezért elkedvetlenedett és már fel akar hagyni a rendszert, jöjjen, megvizsgálom ingyen és szívesdom a véleményemet és megadom a tanácsomat.

KETELKEDIK ÖN? A baja minemülséget illetően? Vannak máskor körülírtok, melyeket hiába kezel? Vannak ideges bántalmak, melyek sem szűnnek, dacára a nyugtatóknak, óráknak, vagy orvosok által kinyitott és becsomagolt állapot?

Szenved-e rendszerben, háttérben, elváltatásban, fejfájásban, szélbőben, orv. torok vagy fejfájásban? Ha az a jele annak, hogy a hanyatló egészségnek az előjele.

Ha ne kedvelik az ét. Igen sok páciens, aki már hónapok óta nem eszik, mert nem tud enni, hogy még inkább, hogy még inkább, ha nem tudok önön segíteni, azt nyilatn meg fogom mondani Önnek. A modern tudományos eszközök használata, az ésszerű orvosi tanácsok, melyek az élethez vezetnek.

Ha én rendelni a legmodernebb villanyos eszközökkel és gyógyítópekkel van felszerelve, amelyeket gyógyulást adnak ott is, ahol máshol hiányosak.

Jegyzesse meg, tanács és vizsgálat ingyenes. Halogatás elvárható, vagy rossz kezelés veszélyes lehet. Ha egy tapasztalt és jól képzett orvos van körülötte, jöjjen, arsan!

DR. RUSSELL

